

Кам'янець -Подільський національний університет імені Івана Огієнка
фізико-математичний факультет
кафедра інформатики

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Інформаційна культура діяльності сучасного фахівця, українська мова викладання
Викладачі	Смалько Олена Аркадіївна, доцент; Кух Оксана Михайлівна, асистент
Профайли викладачів	https://inf.kpnu.edu.ua/2019/11/04/smalko-olena-arkadiivna ; https://inf.kpnu.edu.ua/2019/11/04/kukh-oksana-mykhajlivna
E-mail:	smalko.olena@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=175
Консультації	Щотижня у четвер в 44 лабораторії фізмат факультету з 16 ⁰⁰ до 18 ⁰⁰ Щотижня у понеділок в 11 лабораторії фізмат факультету з 16 ⁰⁰ до 17 ³⁰

2. Анотація до курсу

Впродовж вивчення навчальної дисципліни "Інформаційна культура діяльності сучасного фахівця" студенти отримують знання про тенденції розвитку сучасного інформаційного суспільства та особливості адаптації людини до життя в умовах такого суспільства; знайомляться з компонентами інформаційної культури сучасного фахівця та можливостями їх формування; аналізують можливості використання для задоволення наукових і навчальних запитів, а також у подальшій професійній діяльності різноманіття корисних комп'ютерних програмних засобів, мобільних, веб-застосунків, різних бібліотечних та електронних інформаційних ресурсів, оцифрованих матеріалів, засобів віртуальних комунікацій та інших переваг сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Тип дисципліни: вибіркова.

3. Мета та завдання курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни "Інформаційна культура діяльності сучасного фахівця" є ознайомлення студентів з реаліями та умовами життя у сучасному інформаційному суспільстві, з основними напрямками впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у різні сфери життєдіяльності людини та особливостями формування інформаційної культури сучасного фахівця.

Завдання курсу:

- 1) дослідити сучасне різноманіття корисних для забезпечення інформаційних потреб фахівця комп'ютерних програмних засобів, мобільних і веб-застосунків, Інтернет-послуг та ресурсів;
- 2) ознайомитись зі способами та особливостями функціонування віртуальних світів і мереж;
- 3) вивчити основні питання, пов'язані з роллю та місцем у сучасному світі засобів віртуальної комунікації, з проблемами безпеки у віртуальному просторі комп'ютерних мереж;
- 4) ознайомитись з основними сферами інформаційного законодавства, з особливостями правового регулювання відносин у мережі Інтернет;
- 5) вивчити правила користування популярними соціальними сервісами та етику мережевого спілкування;
- 6) дослідити правила ліцензування комп'ютерних програмних систем і застосунків;
- 7) ознайомитись з можливостями сучасних технологій онлайн-навчання.

4. Формат курсу

Стандартний очний навчальний курс (з елементами дистанційного навчання).

5. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати

- сучасні стратегії розвитку інформаційного суспільства;
- компоненти інформаційної культури сучасного фахівця;
- напрями впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у різні сфери життєдіяльності людини;
- способи формування інформаційної культури з використанням усіх прогресивних технологій сучасної інфоноосфери;
- про необхідність дотримання прав інтелектуальної власності, поваги до авторських і суміжних прав, що охороняються законодавством;
- про різні джерела інформаційних загроз та методи їх запобігання;

вміти

- адаптуватися до швидкозмінних умов життя в інформаційному суспільстві;
- оцінювати значення і можливості нових інформаційних технологій, переваги різноманітних програмних та електронних засобів, цифрових інформаційних ресурсів і негативні наслідки їх надмірного використання;
- критично оцінювати доступні інформаційні ресурси, засоби віртуальної комунікації, способи взаємодії з людьми у віртуальному просторі;
- використовувати потрібні засоби сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для виконання завдань, притаманних вибраній спеціальності;
- застосовувати ефективні способи захисту конфіденційності в сучасному інформаційному просторі.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	Середня освіта (Фізика, інформатика), 014 Середня освіта (Фізика)
Рік навчання/ рік викладання	другий /2020-2021
Семестр вивчення	четвертий
нормативна/вибіркова	вибіркова
Кількість кредитів ЄКТС	4,5 кредитів ЄКТС
Загальний обсяг годин	135 год.
Кількість годин навчальних занять	46 год.
Лекційні заняття	8 год.
Практичні заняття	6 год.
Семінарські заняття	0 год.
Лабораторні заняття	32 год.
Самостійна та індивідуальна робота	89 год.
Форма підсумкового контролю	залік

7. Пререквізити курсу

Передумови для вивчення дисципліни: дисципліна ґрунтується на знаннях, вміння та навичках, отриманих студентами впродовж вивчення інформатики у закладах середньої освіти.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Персональний комп'ютер та веб-переглядач, через який забезпечується доступ до корисних веб-застосунків, Інтернет-послуг та інформаційних ресурсів.

9. Політики курсу

Норми етичної поведінки. Відповідно до діючого в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка університеті кодексу академічної доброчесності, всі учасники освітнього процесу в університеті повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності; підвищувати престиж університету досягненнями в навчанні та науково-дослідницькій діяльності; дбайливо ставитися до університетського майна.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Студенти не видають за свої результати роботи інших людей. При використанні чужих ідей і тверджень у власних роботах обов'язково посилаються на використані джерела інформації. Під час оцінювання результатів навчання не користуються недозволеними засобами, самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лабораторні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених робочою програмою курсу.

Поведінка в аудиторіях і комп'ютерних лабораторіях університету. Очікується, що впродовж лабораторних занять студенти дотримуються діючих правил охорони праці, безпеки життєдіяльності і правил пожежної безпеки, а також знаються на сучасних вимогах щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями.

Підсумковий контроль. Залік з даного предмету забезпечує підсумковий контроль, що полягає в оцінюванні рівня засвоєння студентом навчального матеріалу та набування необхідних професійних вмінь на підставі оцінок, отриманих ним на лабораторних заняттях і за результатами виконання контрольної роботи.

10. Схема курсу

Кіл-ть акад. год.	Тема заняття	Форма заняття	Матеріали	Література, Інтернет-ресурси	Завдання	Вага оцінки (балів)	Термін виконання
2 год.	Тема 1. Сучасні моделі та стратегії розвитку інформаційного суспільства	лекція		3, 5, 9-10, 13-16, 19, 22, 25-27	Ознайомитись з літературою		
2 год./ 2 год.	Тема 2. Інформаційна культура інформаційного суспільства	лекція / практ.заняття		1-3, 5-6,8,13-14,17, 23-24	Підготув. до відповідей на питання	Робота студентів на	До практичного заняття
4 год.	Тема 3. Інформаційна культура в Україні: правовий вимір	лаб. заняття	Посилання на Інтернет-ресурсу (у завданні)	1-2, 8,13,15,18	Завдання на сторінці MOODLE	навчальних заняттях оцінюються за 12-бальною шкалою	Впродовж заняття і під час самостійної роботи у позанавчальний час
4 год.	Тема 4. Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного і національного законодавства	лаб. заняття		2, 7-8, 18			
4 год. / 2 год.	Тема 5. Сучасні інформаційні загрози та засоби їх запобігання	лаб. заняття/ практ.заняття		1-2, 5, 17	Підготув. до відповідей на питання		
2 год. / 2 год.	Тема 6. Формування інформаційної культури сучасного фахівця	лекція/ практ.заняття		12, 20-21, 24	Ознайомитись з літературою		
4 год.	Тема 7. Роль бібліотек у задоволенні наукових і навчальних запитів користувачів	лаб. заняття	Посилання на веб-сервіси (у завданні)	3, 6	Завдання на сторінці MOODLE	Робота студентів на навчальних заняттях оцінюються за 12-бальною шкалою	До відповідних лабораторних занять
8 год.	Тема 8. Різноманіття корисних для сучасного фахівця комп'ютерних програмних засобів, мобільних і веб-застосунків	лаб. заняття		12			
4 год.	Тема 9. Інтернет як засіб забезпечення інформаційних відносин	лаб. заняття		4-5,8,12,16-17,23			
1 год./ 2 год.	Тема 10. Віртуальні комунікації: роль й місце у сучасному світі	лекція/ лаб. заняття		1-2, 4, 23			
1 год./ 2 год.	Тема 11. Сучасна людина у просторі віртуальної реальності	лекція/ лаб.заняття		1-2, 4, 23			

11. Система оцінювання та вимоги

Засоби діагностики результатів навчання: оцінювання впродовж навчальних занять, реферати, модульна контрольна робота, залік.

Поточний контроль передбачає оцінювання роботи студентів впродовж лабораторних занять, а також підготовлених ними звітів за результатами виконаних на заняттях завдань. Рівень знань на окремих заняттях може визначатися через проведення письмових опитувань. З окремих ключових питань тем студентам може пропонуватись підготувати реферативні матеріали.

Робота студентів впродовж занять оцінюється за 12-бальною шкалою.

Наприкінці навчальних занять проводиться модульна контрольна робота, яка є обов'язковою для виконання і оцінювання. Модульна контрольна робота вважається виконаною у разі, якщо її оцінено не менше, ніж на 60% від вагового балу. При виставлянні оцінок за модульну контрольну роботу слід враховувати якість та повноту усіх виконаних завдань.

Залік з даного предмету забезпечує підсумковий контроль, що полягає в оцінюванні рівня засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі оцінок, отриманих за результатами проведення лабораторних занять і за модульну контрольну роботу.

Відповідно до робочої програми навчальної дисципліни бали за кожен вид роботи студента нараховуються наступним чином:

Поточний і модульний контроль (100 балів)		Сума
Поточний контроль	МКР	100
70 балів	30 балів	

Студент вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом на семестр з цієї навчальної дисципліни.

Підсумкова кількість балів з дисципліни визначається як сума (проста або зважена) балів за змістовим модулем, враховуючи поточну рейтингову оцінку з навчальних занять і оцінку за модульну контрольну роботу.

Перескладання заліку відбувається у встановлений деканатом термін.

12. Список рекомендованої літератури

Основна

1. Беляков К. І, Онопрієнко С. Г., Шопіна І. М. Інформаційна культура в Україні: правовий вимір. Монографія / К. І. Беляков, С. Г. Онопрієнко, І. М. Шопіна: за заг. ред. К. І. Белякова. Київ: КВІЦ, 2018. 169 с. <http://ippi.org.ua/informatsiina-kultura-v-ukraini-pravovii-vimir>.
2. Брижко В., Цимбалюк В., Швець М., Коваль М., Базанов Ю. Е-майбутнє та інформаційне право; За ред. доктора економічних наук, професора, члена-кореспондента Академії правових наук України М. Швеця // 2-е вид., доп. Київ: НДЦПІ АПрН України. 2006. 302 с. http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/Zurnal/NO_BOOK/E_majbutn.pdf.
3. Інформаційна культура студента: Навчальний посібник з курсу «Інформаційна культура студента» / укладач – С. В. Паршуков. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2014. 121 с.
4. Кастельс М. Галактика Інтернет. Размышления об Интернете, бизнесе и обществе / М. Кастельс; пер. с англ. А. Матвеева; под ред. В. Харитонов. Екатеринбург: У-Фактория, 2004. 328 с.
5. Кириченко М. О. Формування ідеології інформаційного суспільства в умовах глобальної інформатизації: тенденції, парадигм и, перспективи розвитку: [Монографія] / М. Кириченко; Мін-во освіти і науки України, Університет менеджменту освіти НАПН України. Харків: Вид-во ПП «Технологічний Центр», 2017. 320 с.
6. Коломієць А. М., Лапшина І. М., Білоус В. С. Основи інформаційної культури майбутнього вчителя. Навчально-методичний посібник. Вінниця: ВДПУ, 2006. 88 с.
7. Коноваленко В. Інтелектуальна власність в рекламі, фірмовому стилі підприємства і дизайні продукту (упаковки): практичний посібник для авторів, виконавців, рекламістів, рекламодавців. Тернопіль: Навчальна книга, 2011. 400 с.
8. Куліш А. М. Інформаційне право України: навчальний посібник / А. М. Куліш, Т. А. Кобзева, В. С. Шапіро. Суми: Сумський державний університет, 2016. 108 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/45286/1/Kulich.pdf>.
9. Методика формування індикаторів розвитку інформаційного суспільства. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1664-13>.

Допоміжна

10. Баховець О. Б., Полумієнко С. К., Рибаків Л. О., Тюрін В. В. Про національну систему індикаторів інформаційного суспільства. URL: http://www.immsp.kiev.ua/publications/articles/2009/2009_4/04_2009_Bahovez.pdf.
11. Гуменний О. Д. Тлумачний словник основних термінів інформаційної культури / О. Д. Гуменний; Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ: МІЛЕНІУМ, 2016. 132 с.

12. Гуменний О. Д. Розвиток інформаційної культури керівників професійно-технічних навчальних закладів: навчальний посібник / О. Д. Гуменний. Київ: Вид-во Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, 2013. 92 с.
13. Даніл'ян В. О. Інформаційне суспільство та перспективи його розвитку в Україні (соціально-філософський аналіз). Монографія. Харків: Право, 2008. 184 с.
14. Інформаційне суспільство в світі та Україні: проблеми становлення та закономірності розвитку: колективна монографія / [Ажажа М. А. та ін.; за ред. д-ра філос. наук, проф. В. Г. Воронкової]; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 83 с.
15. Інформаційне суспільство. Шлях України: колективна монографія. Київ, 2004. URL: <http://www.a.kolodyuk.info/download/book.pdf>.
16. Копылов В. А. Информационное право: вопросы теории и практики / В. А. Копылов. М.: Юристъ, 2003. 623 с.
17. Куліш А. М. Інформаційне право України: навчальний посібник / А. М. Куліш, Т. А. Кобзева, В. С. Шапіро. Суми: Сумський державний університет, 2016. 108 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/45286/1/Kulish.pdf>.
18. Лонг Д, Рей П., Жаров В. О., Шевелева Т. М., Василенко І. Е., Дроб'язко В. С. Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування. Практичний посібник. Київ: «К.І.С.», 2007. 448 с.
19. Підсумкові документи Всесвітнього саміту з питань інформаційного суспільства (Женева 2003 – Туніс 2005). URL: <http://old.apitu.org.ua/wsis>.
20. Розвиток інформаційної культури педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів [Електронний ресурс] / [Алексеева С. В., Гуменний О. Д., Паржницький В. В.]. Київ, 2015. 188 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/10042/1/rozvytok%20IK.pdf>.
21. Становлення професійної кар'єри майбутніх фахівців як запорука гідної праці: монографія / О. Д. Гуменний. Київ: Міленіум, 2016. 261 с.
22. Уэбстер Ф. Теории информационного общества / Фрэнк Уэбстер; пер. с англ. М. В. Арапова, Н. В. Малыхиной; под ред. Е. Л. Вартановой. М.: Аспект Пресс, 2004. 400 с.
23. Фурашев В. М., Ланде Д. В., Григор'єв О. М., Фурашев О. В. Електронне інформаційне суспільство України: погляд у сьогодення і майбутнє / Академія правових наук України. Науково-дослідний центр правової інформатики. Київ: ТОВ "Інжиніринг", 2005. 163 с.
24. Хмельницький О. О. Інформаційна культура: Підготовка кадрів до інформаційної роботи: Навчальний посібник. Київ: КНТ, 2007. 200 с.

25. Report on the WSIS Stocktaking 2013. URL: https://www.itu.int/dms_pub/itu-s/opb/pol/S-POL-WSIS.REP-2013-E07-PDF-E.pdf.
26. Report on the WSIS Stocktaking Edition 2019. URL: <https://www.itu.int/net4/wsis/forum/2019/Files/Outcomes/DRAFT-WSISStocktakingReport2019-en.pdf>.
27. WSIS Forum 2017: High-Level Track Outcomes and Executive Brief. URL: https://www.itu.int/net4/wsis/forum/2017/Content/docs/outcomes/WSISForum2017_HighLevelTrackOutcomesStatements.pdf.